

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Editör

Prof. Dr. Murat TUNCER

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Editör

Prof. Dr. Murat TUNCER

Yazarlar

Harun ŞAHİN - Hasan Güner BERKANT - Murat TUNCER - Şafak ULUÇINAR SAĞIR
Zülfü DEMİRTAŞ - Aliye ERDEM - Ayşenur KULOĞLU - Hafize ER TÜRKÜRESİN - Hilâl KAZU
Meltem İPEK ÖNER - Fatih KAMÇI - Kübra BABACAN - Mehmet TEMUR
Mümine Güher ÖZERCAN - Cemile BALIK - Recep AKGÜL - Burcu VARLI
Büşra KOÇ - Fatma TUTUŞ - Merve ÖZER - Müge Vural - Pınar CENGİZ
Serhat İREZ - Şeyda Nur KABAK

ISBN: 978-625-5531-94-0

E-ISBN: 978-625-5531-98-8

DOI: 10.54637/vizetek.9786255531988

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Koordinatörü: Seda AYGÜN

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Zeynep ERTUĞRUL

Baskı: Ankara | Ağustos, 2025

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizeteki yayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA

Tel.: 0 (312) 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Editör

Prof. Dr. Murat TUNCER

Yazarlar

Prof. Dr. Harun ŞAHİN
Prof. Dr. Hasan Güner BERKANT
Prof. Dr. Murat TUNCER
Prof. Dr. Osman Serhat İREZ
Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR
Prof. Dr. Zülfü DEMİRTAŞ
Doç. Dr. Aliye ERDEM
Doç. Dr. Ayşenur KULOĞLU
Doç. Dr. Hafize ER TÜRKÜRESİN
Doç. Dr. Hilâl KAZU
Dr. Öğr. Üyesi Meltem İPEK ÖNER
Dr. Fatih KAMÇI
Dr. Kübra BABACAN
Dr. Mehmet TEMUR
Dr. Mümine Güher ÖZERCAN
Arş. Gör. Dr. Büşra KOÇ
Arş. Gör. Cemile BALIK
Dr. Öğrencisi Recep AKGÜL
Bilim Uzmanı Burcu VARLI
Uzm. Fatma TUTUŞ
Uzm. Merve ÖZER
Müge VURAL
Pınar CENGİZ
Şeyda Nur KABAK

(Yazar sıralaması unvan ve alfabetik sıraya göre yapılmıştır.)

Bölümler ve Yazarlar

Editör Prof. Dr. Murat TUNCER

- 1. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Yer Alan Becerilerinin Kazandırılmasında Yapay Zekâ Araçlarının Rolü**
Dr. Öğrencisi Recep AKGÜL, Fırat Üniversitesi,
ORCID: 0000-0003-2227-2050, recepakgul2@gmail.com
Prof. Dr. Zülfü DEMİRTAŞ Fırat Üniversitesi,
ORCID: 0000-0002-1072-5772, zdemirtas@firat.edu.tr
- 2. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Sosyal Duygusal Öğrenme**
Doç. Dr. Hilâl KAZU, Fırat Üniversitesi
ORCID: 0000-0001-9380-331X
Dr. Mümine Güher ÖZERCAN, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID: 0000-0002-1940-879X
- 3. Bölüm** **Düşünme Becerileri Bağlamında 2024 Maarif Modeli'nin İncelenmesi**
Prof. Dr. Hasan Güner BERKANT
ORCID: 0000-0003-0725-6036
- 4. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli İlköğretim Birinci Sınıf Öğretim Programının Sınıf Öğretmenleri Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi**
Müge Vural, ORCID: 0000-0003-1259-462X,
mugevural6223@gmail.com
Prof. Dr. Murat TUNCER, ORCID: 0000-0001-9136-6355
- 5. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Fen Bilimleri Eğitimine Yansımaları**
Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR, Amasya Üniversitesi,
ORCID: 0000-0003-3383-5330
Bilim Uzmanı Burcu VARLI, Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, ORCID: 0000-0002-9728-4673
- 6. Bölüm** **2024 Maarif Modeli Türkçe Dersi Öğretim Programının 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı İle Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi**
Dr. Kübra BABACAN, Ankara Üniversitesi,
ORCID: 0000-0003-4133-6216, babacan@ankara.edu.tr
Doç. Dr. Aliye ERDEM, Ankara Üniversitesi,
ORCID: 0000-0001-6602-7239, aliye.erdem@ankara.edu.tr
- 7. Bölüm** **Türkiye Maarif Modeli Ve Sürdürülebilir Pedagoji: Eğitim Yönetimi Açısından Bir Değerlendirme**
Arş. Gör. Dr. Büşra KOÇ, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi,
ORCID: 0000-0002-0865-1591

- 8. Bölüm**   **2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi**
Şeyda Nur KABAK, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
ORCID: 0009-0001-7390-0750
Doç. Dr. Hafize ER TÜRKÜRESİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
ORCID: 0000-0002-2146-0036
- 9. Bölüm**   **2024 Maarif Modeli Ortaöğretim Biyoloji, Kimya Ve Fizik Dersi Öğretim Programlarının Yeni Bloom Taksonomisine Göre Karşılaştırmalı Analizi**
Pınar CENGİZ, Marmara Üniversitesi
ORCID: 0009-0008-7027-1662
Prof. Dr. Osman Serhat İREZ, Marmara Üniversitesi
ORCID: 0000-0003-3294-4666
- 10. Bölüm**   **Çokkültürlü Eğitim Çerçevesinden Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Değerlendirilmesi**
Arş. Gör. Cemile BALIK, Fırat Üniversitesi
ORCID: 0000-0001-6360-8433
Prof. Dr. Harun ŞAHİN, Akdeniz Üniversitesi
ORCID: 0000-0001-8307-4328
- 11. Bölüm**   **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programının Temel Program Öğeleri Açısından Değerlendirilmesi**
Dr. Öğretim Üyesi Meltem İPEK ÖNER, Yeditepe Üniversitesi,
ORCID: 0000-0001-8918-5547, meltem.oner@yeditepe.edu.tr
- 12. Bölüm**   **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programı'nın Öğrenci Profili: Yetkin Ve Erdemli İnsan İle Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi Bakımından Değerlendirilmesi**
Dr. Fatih KAMÇI, ORCID: 0000-0002-0511-8628,
fatihkamci@hotmail.com
- 13. Bölüm**   **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ve Okuryazarlık Becerileri**
Doç. Dr. Ayşenur KULOĞLU-Fırat Üniversitesi,
ORCID: 0000-0003-0217-8497
Uzm. Merve ÖZER, Fırat Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-0082-9188
Uzm. Fatma TUTUŞ, Fırat Üniversitesi,
ORCID: 0000-0002-4813-3561
- 14. Bölüm**   **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli İngilizce Öğretim Programı İçin Öneriler**
Dr. Mehmet TEMUR
ORCID: 0000-0002-1249-0284, mehmet.temur@inonu.edu.tr

ÖN SÖZ

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına adım attığımız bu dönemde, eğitim sistemimizin hem köklerine sadık kalması hem de çağın gerekliliklerine yanıt verebilmesi oldukça önemlidir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, bu anlayış doğrultusunda, milli, manevi ve evrensel değerleri önemseyen; bilgi, beceri, tutum ve erdemleri bütüncül biçimde ele alan bir eğitim yaklaşım olarak açıklanmıştır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bireyi yalnızca akademik anlamda değil; düşünsel, duygusal, sosyal ve ahlaki boyutlarıyla da geliştirme iddiasındadır. Öğrencinin kendini tanımasını, dünyayı anlamasını ve insanlığa fayda sağlayacak bir birey olmasını önceleyen bir anlayış ancak öğretim programları ile gerçekleştirilebilir. Alan uzmanları, akademisyenler, öğretmenler ve eğitim paydaşlarının katkılarıyla hazırlanan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Türkiye'nin eğitimde kaliteyi artırma, fırsat eşitliğini güçlendirme ve evrensel rekabette söz sahibi olma çabasının bir yansıması olarak ifade edilmektedir.

Bilimsel çalışmaların öğretim programlarının anlaşılması, uygulanması ve geliştirilmesine önemli katkılar sunması bu kitabın başlıca yazılma gerekçesidir. Bu bağlamda modelin hazırlanmasında emeği geçen tüm paydaşlara, akademik katkılarıyla süreci destekleyen bilim insanlarına, sahadan gelen geri bildirimlerle çalışmayı zenginleştiren öğretmenlerimize ve bu süreci yönlendiren tüm eğitim yöneticilerimize en içten teşekkürlerimizi sunarız.

Elinizdeki bu eser, Türkiye Yüzyılı Maarif Modelini birçok boyutta değerlendiren bölümlerden oluşmaktadır. Bu kitap ile Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli yapay zekâ, düşünme becerileri, sosyal duygusal öğrenme, sürdürülebilir pedagoji, çokkültürlü eğitim, okuryazarlık becerileri açılarından ele alınmış, modelin Türkçe, Sosyal bilgiler öğretim programları değerlendirilmiş, İngilizce öğretim programı için önerilerde bulunulmuş ve modeldeki Erdem-Değer-Eylem çerçevesi açıklanmıştır. Kitaba özverili çalışmaları ile katkı sunan alanında uzman akademisyen arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Umuyoruz ki; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile çocuklarımız sadece bilgiyle değil, aynı zamanda hikmetle de donanacak; insanlığa değer katan bireyler olarak yetişeceklerdir.

Prof. Dr. Murat TUNCER

Editör

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Yer Alan Becerilerinin Kazandırılmasında Yapay Zekâ Araçlarının Rolü	1

*Recep AKGÜL
Zülfü DEMİRTAŞ*

BÖLÜM 2

Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Sosyal Duygusal Öğrenme	31

*Hilâl KAZU
Mümine Güher ÖZERCAN*

BÖLÜM 3

Düşünme Becerileri Bağlamında 2024 Maarif Modeli'nin İncelenmesi	59

Hasan Güner BERKANT

BÖLÜM 4

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli İlköğretim Birinci Sınıf Öğretim Programının Sınıf Öğretmenleri Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi	93

*Müge VURAL
Murat TUNCER*

BÖLÜM 5

Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Fen Bilimleri Eğitime Yansımaları	139

*Şafak ULUÇINAR SAĞIR
Burcu VARLI*

BÖLÜM 6

2024 Maarif Modeli Türkçe Dersi Öğretim Programının 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı İle Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi	167

*Kübra BABACAN
Aliye ERDEM*

BÖLÜM 7

Türkiye Maarif Modeli Ve Sürdürülebilir Pedagoji: Eğitim Yönetimi Açısından Bir Değerlendirme	199

Büşra KOÇ

BÖLÜM 8

2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabının

Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi 225

Şeyda Nur KABAK
Hafize ER TÜRKÜRESİN

BÖLÜM 9

2024 Maarif Modeli Ortaöğretim Biyoloji, Kimya Ve Fizik Dersi

Öğretim Programlarının Yeni Bloom Taksonomisine Göre Karşılaştırmalı Analizi..... 247

Pınar CENGİZ
Osman Serhat İREZ

BÖLÜM 10

Çokkültürlü Eğitim Çerçevesinden Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Değerlendirilmesi 275

Cemile BALIK
Harun ŞAHİN

BÖLÜM 11

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programının

Temel Program Öğeleri Açısından Değerlendirilmesi 297

Meltem İPEK ÖNER

BÖLÜM 12

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programı'nın Öğrenci Profili:

Yetkin Ve Erdemli İnsan İle Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi Bakımından

Değerlendirilmesi 313

Fatih KAMÇI

BÖLÜM 13

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ve Okuryazarlık Becerileri 345

Ayşenur KULOĞLU
Merve ÖZER
Fatma TUTUŞ

BÖLÜM 14

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli İngilizce Öğretim Programı İçin Öneriler 373

Mehmet TEMUR